

РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Мащенко М.А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

У сучасних умовах глобальних кліматичних змін, зростання екологічної свідомості споживачів та інтеграції України до європейського простору надзвичайно актуальним стає впровадження принципів зеленої логістики. Цей напрям поєднує в собі екологічні, економічні та соціальні аспекти, спрямовані на мінімізацію негативного впливу логістичних процесів на довкілля. Для України, яка переживає значні виклики, пов'язані з війною, дестабілізацією інфраструктури та перебудовою логістичних ланцюгів, зелена логістика набуває особливого значення як інструмент сталого відновлення, підвищення енергоефективності, оптимізації витрат та формування нових стандартів у транспортній, складській і дистрибуційній сферах.

Водночас впровадження екологічно орієнтованих рішень потребує подолання ряду викликів - законодавчих, технічних, інфраструктурних та фінансових. Саме тому дослідження перспектив розвитку зеленої логістики є надзвичайно важливим для формування нової логістичної політики України, адаптованої до європейських екостандартів та потреб національного ринку.

Зелена логістика визначається як системний підхід до планування, реалізації та контролю логістичних потоків з урахуванням екологічних критеріїв. Її мета - зниження шкідливого впливу на довкілля та оптимізація використання ресурсів.

Серед основних викликів: недостатність інфраструктури для екологічної доставки, висока собівартість екотранспортів, низький рівень інформованості підприємств щодо переваг зелених технологій. Воєнні дії зумовили руйнування логістичних ланцюгів та потребу у їх відновленні з урахуванням принципів сталого розвитку.

Зелена логістика визнається складовою євроінтеграційного курсу держави. У майбутньому її розвиток буде залежати від поєднання державної підтримки, ініціатив бізнесу та міжнародної інтеграції. Очікується поступове впровадження європейських екологічних стандартів у транспорті, логістиці та інфраструктурних проєктах.

Перспективними напрямками розвитку зеленої логістики в Україні є: створення національної стратегії розвитку зеленої логістики; стимулювання переходу на електротранспорт та біопаливо; запровадження податкових пільг для підприємств, що впроваджують екологічні рішення; будівництво мультимодальних логістичних центрів з низьким рівнем викидів; розвиток цифрових платформ для оптимізації логістичних потоків. Інтеграція принципів зеленої логістики у національну транспортну політику дозволить підвищити ефективність ланцюгів постачання та сприяти екологічній модернізації економіки України.